

Кіноіндустрія в Україні: шлях та проблеми становлення

Шифр: Голлівуд

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. Стан кінематографу в Україні.....	4
1.1. Історія становлення українського кінематографа	4
1.2. Сучасний стан розвитку кінематографу в Україні.....	7
1.3. Моделі розвитку кіноіндустрії у закордонних країнах.....	9
РОЗДІЛ 2. Адміністративно-правове регулювання діяльності кінематографу в Україні	13
2.1.Правова основа кіноіндустрії в Україні	13
2.2. Адміністративний базис функціонування кіноіндустрії в Україні.....	17
2.3. Соціологічне дослідження щодо питання популярності українських кінострічок.....	18
РОЗДІЛ 3. Проблеми, які перешкоджають розвитку кіноіндустрії та вдосконалення адміністративно-правового механізму	21
3.1. Проблеми кінематографу в Україні	21
3.2. Шляхи вирішення проблем кіноіндустрії в Україні.....	23
ВИСНОВКИ	26
ДОДАТКИ	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	32

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Кіноіндустрія важлива складова сфери культури. Кіно допомагає особистості відгородитися від проблем, зануритися в іншу реальність. У 21 столітті кіно – не спосіб розважитися, а джерело для початку мислення, аналізу, а також пізнання. Кіноіндустрія - потужний важіль для розвитку країни. Для розвитку кінематографу потрібно багато зусиль, в основному від держави у вигляді матеріальної та правової допомоги. На сьогоднішній день галузь кінематографу в Україні потребує вирішення проблем, що склалися. В основному сконцентрована проблема в структурах, які отримують державну матеріальну допомогу та неправильно нею користуються. Не можна не сказати, що розвинута кіноіндустрія – це лівова частка для бюджету країни. Випускати якісні стрічки – вигідно не тільки для економіки, а й для світового сприйняття України як держави, яка здатна крокувати вперед в усіх сферах. Розвиток кіноіндустрії – вагомий вклад в духовний розвиток нації, а також можливість до майбутнього міжнародного визнання та сприйняття вітчизняного кіно, як ще одного якісного продукту від України.

У сучасній науці цьому питанню також приділили увагу такі науковці як В. М. Андрущенко, В. В. Ілляшенко, Г. В. Чміль, Ж. О. Безвершук, К. В. Котенко, Л. В. Новохатько, Л. І. Госенко, С. Д. Безклубенко, Н. М. Капельгородська, Ю.П. Богуцький та інші.

Мета і завдання наукової роботи. Метою наукової роботи є дослідження адміністративно-правового регулювання кіноіндустрії в Україні. Для досягнення поставленої мети сформульовано наступні завдання:

- Дослідити історію створення кінематографу в Україні
- Проаналізувати сучасний стан розвитку кінематографу в цифрах на основі офіційних даних
- Визначити основні моделі розвитку кіноіндустрії в зарубіжних країнах
- Обґрунтувати правову основу діяльності кінематографу
- Дослідити Адміністративний базис функціонування кіноіндустрії в Україні

- Провести Соціологічне дослідження щодо питання популярності українських кінострічок
- Виокреслити проблеми кінематографу в Україні

Об’єктом наукової роботи є суспільні відносини в сфері кіноіндустрії в Україні

Предметом наукової роботи є вдосконалення українського кінопродукту

Методи дослідження обрані з урахуванням мети та завдань дослідження, його об’єкта і предмета. У ході дослідження використовувалися загальнонаукові та спеціальні методи юридичної науки. Базовим методом здійснення дослідження є діалектичний метод, який обґрунтовує взаємозв’язок і взаємообумовленість усіх адміністративно-правових процесів та явищ. Загальні методи узагальнення, синтезу, порівняння, аналізу, індукції, дедукції, аналогії було застосовано під час з’ясування та уточнення термінологічного апарату щодо кіноіндустрії в Україні. Також методологічними засадами науково-дослідної роботи стали такі наукові методи: формально-догматичний, за допомогою якого визначено поняття, ознаки та структуру кіновиробництва в Україні; історико-порівняльний метод перебуває в основі дослідження розвитку кінематографії на українських землях; порівняльно-правовим методом користувалися у процесі з’ясування зарубіжного досвіду розвитку кіноіндустрії.

Структура наукової роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи – 35 сторінок. Кількість використаних джерел – 27 найменувань.

РОЗДІЛ 1. Стан кінематографу в Україні

1.1. Історія становлення українського кінематографа

Кінематограф – одна з провідних культурних галузей світу. Визначні кінострічки створюють історію країни. Ніхто та ніколи не буде стверджувати, що

Україна та кіномистецтво не пов'язані. Всім відомі історичні факти, в яких Україна займає провідне місце та має значний вплив.

У період становлення кіноіндустрії забороняли рідну мову та перешкоджали розвитку будь-якої галузі, яка може впливати на народний світогляд, кінематограф не став винятком, тому його становлення було зупинено. Кінематографія – один з найкращих способів для визнання країни успішною.

Перш ніж досліджувати державну підтримку та важливість кіноіндустрії, вважаємо за необхідне проаналізувати історію розвитку вітчизняного кіно, родоначальником якого став одеський механік-винахідник Йосип Тимченко, котрий ще до братів Люм'єр сконструював прототип сучасного кінознімального апарату та апарату для кінопроекції. Через відсутність патенту на винахід, про Йосипа Тимченко дізналися тільки згодом, коли слава братів Люм'єр пройшла світом. У 1826 р. у Львові стартували кіносеанси французьких фільмів. «Першими ластівками» вітчизняного кіно на поч. ХХ ст. стала екранізована театральна вистава «Наталка Полтавка», «Наймичка», «Москаль-чарівник». У 1925 р. відбувся вихід фільму під назвою «Броненосець «Потьомкін», який визнають одним із найкращих у світі [1, с.234].

Не можна не зазначити про діяльність на поч. ХХ ст. кінофабрик. Їх стрімкий розвиток та діяльність були яскравіше та прогресивніше, ніж сьогодні. 1928 рік став визначним для історії України, адже розпочала діяльність Київська кінофабрика, яка була визнана свого часу однією з найбільших у світі та в майбутньому отримала назву Київська кіностудія імені Олександра Довженка. Варто відзначити діяльність режисера Олександра Довженка: він зняв такі фільми як: «Звенигора», «Арсенал», «Земля». Остання, на Всесвітній виставці в місті Брюссель в 1958 р. визнана як одна з 12 найкращих картин усіх часів і народів [2]. Звертаємо увагу, що саме О. Довженко заклав підвалини функціонуванню та розвитку такого вектору в кінематографії як українське поетичне кіно.

У 1965 році на світовий екран виходить кінострічка «Вірність», режисерський дебют оператора «Весни на Зарічній вулиці» Петра

Тодороковського. Робота отримує головну нагороду Венеціанського фестивалю [3]. Зазначимо, що найвідоміші кіностудії на території України: Київська кіностудія імені Олександра Довженка, Українська студія телевізійних фільмів, Одеська та Ялтинська кіностудії, Українська студія телевізійних фільмів.

Для 1960-70-х рр. характерним визначається надзвичайний злет вітчизняного кінематографу, цей період називають періодом поетичного українського кіно.. На екрани виходять легендарні стрічки, зокрема «Захар Беркут», «Камінний хрест», «Білий птах з чорною ознакою», «Сон», «Вавилон ХХ», «Тіні забутих предків».

Український кінематограф у радянський період переживав етап занепаду, це аргументується тим, що довгий період часу українська мова перебувала під заборонаю та повністю залежала від керуючої партії. Сценаристам та кіномитцям було заборонено висвітлювати ті думки, яких потребував час, замість цього знімали кіно якого вимагала влада, через це складно побачити розвиток кінострічок до 1991 року. Першими фільмами в незалежній Україні українською мовою були: «Афганістан», «Бухта смерті», «Вікно навпроти» та «Вік просвіти».

Сьогодні найуспішнішим виробниками кінопродуктів в Україні є Студія «Квартал 95», «ТРК Україна», «1+1 media», «Film.UA», які створили десятки фільмів та телевізійних шоу, котрі є досить популярними на українському кінопросторі. Найуспішнішими українськими фільмами вважаються: «Поводир», «Плем'я», «Тіні забутих предків», «Захар Беркут» та інші.

Аналіз сучасного розвитку кіноіндустрії дає можливість стверджувати про зміну базових орієнтирів та ціннісних векторів розвитку. Показ розважальних та гумористичних фільмів і шоу свідчить про те, що головним завданням кіно на сьогодні є розважальна функція. Однак, сучасний кінематограф намагається підняти проблеми повсякдення та допомогти у становленні «людини сучасної епохи».

Досліджуючи діяльність кіностудій в Україні, можна стверджувати, що кіноісторія нашої держави різноманітна та яскрава. На цій арені працюють

неймовірно талановиті люди, яких визнавав та визнає увесь кіносвіт. Не можна не сказати, що є безліч українських талантів, які працюють та розвиваються в інших країнах, через недостатні умови для комфортного існування особистості. Для того, аби таланти залишалися, розвивалися, поверталися, потрібен матеріальний та адміністративний вплив держави для того, аби регулювання державними коштами відбувалося правильно та приносило результати.

1.2. Сучасний стан розвитку кінематографу в Україні

Стан кінематографу у різний період розвитку дослідити важко. Нам цікаво було дослідити період кіновиробництва з 2015 року, через те, що фільмів до цього часу було дуже мало. На жаль, весь кіноринок до 2015 року був переповнений російськими фільмами, тому в українського виробника не було ресурсів конкурувати. Після подій на Сході в українських виробників звільнилося поле для творчості і можна прослідкувати результати появи кінострічок на ринку у вигляді цифр.

Досліджуючи стан кінематографу, вважаємо, що жанрову особливість кінопродукту, кількість глядачів, які відвідують українське кіно, а також державні витрати та їх реалізацію опишуть статистичні данні.

Аналізуючи сучасний стан українського телефільму, акторка Т. О. Анікіна зазначає, що найбільш популярними жанрами українського телефільму є фільми про історичне минуле народу та кінокомедії. Разом з тим, найнепопулярнішими фільмами є фільми жахів, філософське та авторське кіно, бойовики та фольклорно-етнографічні фільми, а також детективи (Діаграма 1) [5, с.23].

Жанровий діапазон розширюється, але актуальним залишається жанр історичної драми. Вважаємо, що знімати необхідно кіно в тому жанрі, що є цікавим для головних глядачів – громадян України. Важливо знати кількість фільмів, які були випущені з 2015 р. по 2018р. (Діаграма 2), бо це важлива складова при оцінці діяльності кінотворців у цей період.

Аналізуючи дані Діаграми 2, звертаємо увагу, що у 2015 році вийшло лише 8 українських фільмів найвідоміші: «Пісня пісень», «Гетьман», «По той бік». У

2016 році український кінопрокат збільшився на 21 фільм серед яких «8 кращих побачень», «Я з тобою», «Світ за очі» та інші. 2017 рік мав не набагато більше фільмів ніж в минулі роки вийшло всього 22 фільми серед яких «Кіборги», «Чужа молитва», «Інфоголік» та інші. 2018 рік мав найбільше кінострічок у порівнянні з попередніми роками: «Я, Ти, Він, Вона», «Скажене весілля», «Викрадена принцеса» та інші. Ми вважаємо, що про якість та популярність кінострічки можна судити по статистиці касових зборів (Діаграма 3). Адже тільки глядач може оцінити результат старань всіх кінотворців. Звісно, на касові збори впливає у який рік був випущений фільм, у який період року чи цікавий був сюжет, а також склад акторів. Не мало в популярності фільму залежить від рекламної компанії, але найголовніше — відгуки глядачів.

Найбільше касових зборів мав 2018 р. – 198 993 тис. грн., цікавим є те, що кількість фільмів у 2016 р. та 2017 р. була майже однаковою, але касові збори відрізняються, все залежить від якості кінопродукту. У 2017 році були випущені фільми про війну та кінокомедії, акторський склад відрізнявся від 2016 р., з'явилися нові обличчя, а також стали цікавішими сюжети, тому й у 2017 р. касові збори збільшились.

Аналізуючи сучасний стан кінематографу вважаємо неможливим оминути питання щодо державних видатків у сферу кінематографу. Український режисер Любомир Левицький стверджує, що без державної підтримки зняти кіно за власний кошт або іноземні інвестиції неможливо. За допомогою державної допомоги можна зняти в рази більше кінострічок та дати ресурси для розвитку молодих кіномитців, як відомо з кількістю приходить якість. Тому дуже важливо дослідити кількість матеріальної допомоги від держави у сферу кінематографу (Діаграма 4).

Аналізуючи наведені в Діаграмі 4 дані, стверджуємо, що найменше державної підтримки за поточні роки отримав 2015 р. (162,4 млн грн), а найбільше отримали 2017-2018 рр. (480 млн грн) за даними Державної агенції з питань кіно.

На нашу думку, така ситуація є досить зрозумілою, адже у 2015-2016 роках бюджет країн був направлений на матеріальне оснащення Збройних Сил України. Перші роки війни на Сході України спричинили те, що про фінансування кіно мови не було, адже матеріальна допомога потрібна була для забезпечення мирного життя. Коли ситуація трішки стабілізувалась, то видатків у сферу кінематографу стало більше.

Не можна не зазначити про успішні роки участі України на кінофестивалях, адже це говорить про те, що продукт є дійсно якісним. Найбільше нагород українські кінострічки отримали у 2018 році (Таблиця 1).

З даних Таблиці 1 можна відзначити, що кіно продукти досить успішно стартували на фестивалях та достойно представити Україну. Варто відзначити, що участь на кінофестивалях також залежить від державного фінансування на міжнародних заходах. Наприклад, за даними Державної агенції за питань кіно за 2018 р. держава надала підтримку у розмірі 2774 тис. грн у порівнянні у 2017 р. було виділено 1160 тис. грн, а у 2016 взагалі 760 тис. грн, тому разом з допомогою держави представляти кіно можливо, а якщо кіно ще і якісне, то можна привозити нагороди.

Як зазначав український ж продюсер Денис Іванов, що українське кіно треба порівнювати з іншими національними кінематографіями насамперед Європи. Ще 2017 р. українського кіно склало 1% від загальної кількості ринку. У 2018 це вже 10%, що є непоганим показником [7].

Підсумовуючи, можна стверджувати, що український кінематограф тільки почав розвиватись. Факторів відсутності кіно до 2014 року багато, але головний – велика кількість російського кінопродукту. Після подій на Сході країни, після зміни вектору розвитку України на євроінтеграцію українське кіно побачило світ, а світ побачив українське кіно та оцінив його на міжнародних фестивалях. Основною задачею тепер є побудова ефективного механізму адміністративно-правового регулювання даної сфери з метою розвитку та належного функціонування вітчизняної кіноіндустрії.

1.3. Моделі розвитку кіноіндустрії у закордонних країнах

Країни, котрі сьогодні мають розвинуту кіноіндустрію (зокрема, Польща, Франція, Великобританія, та ін.) ще кілька десятиліть тому перебували на етапі початкового розвитку та становлення кіно, на якому сьогодні знаходиться вітчизняний кінематограф. Кожна країна мала свої специфічні історичні передумови для розвитку, побудова державного ладу, ціннісні орієнтири тощо. Кожна держава знімає кіно, в першу чергу, для внутрішнього ринку, через це й існує таке жанрове різноманіття у світі. Лише після визнання кінопродукту громадянами країни, в якій його зроблено, кіно виходить на міжнародну арену та має всі умови для того, аби бути конкурентоспроможними.

Країни, які відомі своїми кінопродуктами розвивали індустрію різними шляхами. Аналізуючи світові тенденції та базові умови становлення закордонних кіноіндустрій, вважаємо за можливе дослідити шлях становлення і розвитку кіноіндустрії у Французької Республік (далі – Франція), Польської Республіки (далі – Польща), Великобританії, Турецької Республіки (далі – Туреччина). Ми вважаємо, що саме ці країни є досить успішними кіновиробниками, бо на ринку кінопродуктів від цих країн найбільше.

У світі сформувалося три системи кіновиробництва : радянська, модель приватного виробництва та європейська модель.

Радянська кінематографія розвивалась в умовах командно-адміністративної економіки, тому все матеріально-технічне надбання та досягнення у кінематографі вважалося надбанням всього народу.

Щодо приватного виробництва, то ця система притаманна для США. На разі управління у США здійснюється через такі великі корпорації як: The Walt Disney Company, Paramount Pictures, Universal Pictures та інші. Виробництво є налагодженим, адже приватне виробництва вимагає високої та якісної продуктивності.

Європейська система полягає в тому, що кіно цінується не як бізнес, не як інструмент впливу, а як культурне надбання і тому має державну підтримку.

За принципом європейської системи розвивалася декілька країн, а саме: Франція, Польща, Туреччина та інші. Ми вважаємо за потрібне дослідити

модель розвитку на прикладі цих країн, адже вони можуть послугувати прикладом для розвитку української кіноіндустрії.

Франція – країна, у яких національні фільми дивиться набагато більше людей, ніж в Україні. Тобто французи більше дивляться французьке кіно, ніж українці – українське. 10,8 % від кожного проданого квитка, кожного показаного фільму йде до фонду підтримки кіно. До того ж законодавством закріплено, що у фінансуванні кіно бере участь телебачення, яке приносить до бюджету 30% інвестицій. Окрім того, існують податкові пільги. Державне управління Франції здійснюється через Національний центр кінематографії (CNC). Також у Франції створено спеціальну компанію для фінансування кіно та аудіовізуальні Soficas, що відіграє роль посередника збирає і акумулює кошти для інвестування у кінематографічної або аудіовізуальної продукції [8, с.327] .

Досить схожа ситуація з країною-сусідом – Польщею, адже тільки у 2005 р. польський сейм ухвалив про кіно, на основі якого створили Польський інститут кіномистецтва. За словами його керівника Агнешки Одоровича, інститут фінансує кінопродукцію та популяризує польське кіно як на внутрішньому , так і на міжнародному ринку. Особливістю є те, що 1,5% від будь-якої діяльності, пов'язаної з кіноринком, надходить до кіноінституту [10, с.5].

Розглянувши декілька шляхів розвитку кіноіндустрії європейських країн, хочеться все ж таки визначити, що ж пішло не так у становлення даної індустрії в Україні. Об'єктом для порівняння ми вибрали таку країну як Туреччина. Вибір обумовлений тим, що Туреччина країна-сусід, а також те, що турецький кінематограф відомий всьому світу своїм специфічним жанром – мелодрамами. Туреччина – країна, яка маючи на меті завоювати увагу та любов власного глядача зробила неможливе та підкорила своїми серіалами та фільмами пів Європи.

Першочергово успіх принесли серіали про історію та усілякі історичні події, ось що насправді цікаво всьому світу – історія народу, легенди, які існують

про відомих історичних персонажів. Досить доречно буде розглянути основні аспекти функціонування кіноіндустрії в Туреччині та відмінності від України.

Державним органом регулювання у сфері турецького кінематографа є Головне управління Кіно (General Directorate Sinema) – інституція, яка підпорядковується безпосередньо Міністерству культури. Серед її обов'язків – розподіл грантової підтримки, збереження наявних кіноархівів, видача прокатних дозволів, а також регулювання в сфері кіноосвіти [11].

Туреччина є однією з небагатьох країн Європи, де не діє система готівкового повернення вкладених у виробництво коштів. На даний момент в Туреччині розробляється новий закон про кінематографію, який би більше відповідав європейським і світовим стандартам.

Із спільного в розвитку кінематографу в Україні та Туреччині майже нічого немає, це пов'язано з тим, що дві країни, які знаходяться на різних етапах розвитку. При цьому, основною відмінністю між Туреччиною та Україною є органи, які контролюють їх діяльність на державному рівні. Якщо в Туреччині все сконцентровано в руках Головного управління Кіно, то в Україні основний вплив на кіновиробництво має Міністерство культури та Державне агентство з питань кіно. Туреччина не має законодавчого підґрунтя, але має реально діючий орган який займається всіма питаннями пов'язані зі зніманням фільмів для глядачів, в той час як Україна законодавчо підкріплена, але дій трохи менше, через нецентралізований механізм регулювання органів не можна чітко прослідкувати їх роботу.

Важливо зазначити, що Україна у порівнянні з іншими країнами знаходиться на початковому етапі розвитку, присутня законодавча база, початкова діяльність у кіновиробництві і що не мало значить – нагороди на кінофестивалях, які є підтвердження того, що українське кіновиробництво рухається в правильному напрямку. Ключовим залишається визначитися, яку арену підкорювати чи підтримуватися європейського зразка, чи рівнятися на Голлівуд, а може працювати спершу для свого глядача.

РОЗДІЛ 2. Адміністративно-правове регулювання діяльності кінематографу в Україні

2.1.Правова основа кіноіндустрії в Україні

Однією з найважливіших чинників адміністративно правового регулювання діяльності кіноіндустрії є правова основа, яка виражається в законах, положеннях, інструкціях, наказах тощо.

На законодавчому рівні виробництво та розповсюдження кіно регулюється Законами України «Про підтримку кінематографу» від 02.03.2017 р. № 20 та «Про кінематограф» від 13.01.1998 р. № 22, розпорядження Кабінету Міністрів

України, накази Міністерства культури та концепцією Державної програми розвитку національної кіноіндустрії.

Існування концепції Державної програми національної кіноіндустрії забезпечує створення в Україні належних правових, організаційних, економічних, технологічних умов для розвитку національної кіноіндустрії, здатної забезпечити підвищення конкурентоспроможності. У 2015 році була прийнятий проєкт концепції від Державної агенції з питань кіно, яка визначає пріоритети розвитку кіно з 2015 по 2020 рік. За проєктом на 2020 рік планується реалізація таких планів: появу нових «зірок» кінематографу, випуск що не менше 30 фільмів, досягнення рівня державної фінансової підтримки національного кіновиробництва у 2020 році в обсязі еквівалентному 30 млн. ЄВРО, досягнення європейських стандартів щодо захисту авторських прав.

Закон України «Про кінематографію» від 13.01.1998 р. № 22, визначає основні дефініції, які пов'язані з кіноіндустрією. Закон описує діяльність кіно комісій, які складаються з громадян, що надають свою допомогу при створенні та реалізації кінопродукту [13].

Закон України «Про кінематографію» визначає суб'єктів кіноіндустрії, правила виготовлення та розповсюдження фільмів, майнові права суб'єктів кіноіндустрії – основні плюси цього закону. До прогалин Закону України «Про кінематограф» також можна віднести той факт, що детально прописані умови для приватизації кіностудій. Ми вважаємо, що таких умов взагалі не має бути в нормативному акті, адже потрібно врегульовувати ті умови, щоб кіностудії розвивалися. А також забезпечити державну підтримку кіностудіям, які потрібно відремонтувати, адже оренда державного майданчика для знімання кіно несе за собою кошти в державний бюджет.

Відповідно до ст. 9⁴ Закону України «Про кінематографію» визначені основні умови для приватизації державної кіностудій. Як зазначає колишній очільник Держкіно Пилип Ілленко про те, щоб залишаючись в державній власності студія діяла ефективно, щоб вона могла конкурувати з приватними студіями, треба створити відповідні умови. І це в силах держави. Для цього треба

змінити застарілі закони, які стосуються, наприклад, правил оренди державного майна. Тому Пилип Ілленко проти приватизації студії Довженка [14]. Це питання ми не дарма порушили, адже на кіноіндустрії потрібно заробляти й одна з таких можливостей для поповнення державного бюджету – здавати в оренду. На разі, за даними звіту «Про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених на розвиток кінематографії та управління об'єктами державної власності у цій сфері» унаслідок відсутності опалення у всіх приміщеннях кіностудій, а також зруйнованої вентиляції, технічний стан будівель і споруд наближається до аварійного. Всі будівлі та споруди потребують ремонтних робіт, реконструкції та модернізації систем комунікацій. Отже, для збереження національного надбання та відродження нового українського кіновиробництва нагальною потребою державних кіностудій є їх термінова модернізація. [26]. Отже, кіностудії потрібно ремонтувати та користуватися державним майном для здачі в оренду.

Сфера кінематографу в Україні врегульована ще й іншим правові акти – Законом України «Про підтримку кінематографу» від 02.03.2017 р. № 20, сфера дії закону поширюється на суб'єктів кінематографії, юридичних осіб незалежно від форми власності, фізичних осіб-підприємців та фізичних осіб, які провадять діяльність, пов'язану з кінематографією, та/або здійснюють виробництво, зберігання, розповсюдження, демонстрування, інше використання фільмів, інших аудіовізуальних творів на території України [16].

Закон вже регулює процес створення та реалізацію кінопродукту, а також зазначає, які права виникають після показу стрічки у кінотеатрі. Також визначені основні умови отримання державної підтримки, порядок та основні обмеження, визначений захист авторських прав та від піратства.

Важливим аспектом є те, що у законі «Про державну підтримку кінематографії в Україні» визначили необхідність покращення підготовки майбутніх спеціалістів галузі. Зокрема, відповідно до п. 2 статті 11 Закону «Про державну підтримку кінематографії в Україні» визначено, щодо надання державної субсидії для фінансування фундаментальних та прикладних

досліджень, а також освітньої діяльності у сфері кінематографії, у тому числі виробництва фільмів студентами, навчання в Україні та закордоном тощо» [16].

Найактуальнішим наразі є законопроект №1058 про внесення змін до Закону України "Про державну підтримку кінематографії в Україні" щодо державної субсидії для повернення частини кваліфікованих витрат, здійснених іноземним суб'єктом кінематографії при виробництві (створенні) фільму в Україні. Законопроект викликав дуже багато питань у соціуму. Як зазначає Микола Княжицький, що держава, не має підтримувати іноземних продюсерів, замість українських [15].

Щодо міжнародного досвіду використання популярної у світі (особливо, у Європі) повернення частини витрат (cash rebate) дозволяє тій чи іншій країні стимулювати роботу кіновиробників на своїй території. Зокрема, хороші умови для зйомок кіно на своїй території створила Грузія, яка повертає виробникам 20-25% коштів. В Естонії продюсерам кіно і телепроектів повертають до 30% витрачених на території країни грошей [15].

Підсумовуючи, можна сказати, що законодавча основа для діяльності кінематографу є досить міцною, обґрунтованою. Закон «Про кінематограф» здебільшого містить в собі основоположні дефініції, провокативною залишається стаття про оренду кіностудій.

Закон «Про підтримку кінематографу» від 02.03.2017 р. № 20, регулює ширшу сферу суспільних відносин у сфері кіноіндустрії, у порівнянні з Законом України «Про кінематографію» 13.01.1998 р. № 22, адже цей нормативний акт регулює порядок та умови реалізацію кіно продуктів, заборону до показу російської продукції, а також умови приватизації кіностудії, до прогалин Закону «Про кінематографію» можна віднести той факт, що держава підтримує приватизацію кіностудій замість того аби реконструювати державне майно, а також відсутність порядку дій для тих режисерів, які знімали кіно за власний кошт.

На нашу думку, поява Закону «Про підтримку кінематографу» вже є сигналом про те, що держава бере курс на кіноіндустрію. У законі захищаються

права інтелектуальної власності на фільми, а також загрозу піратства, що не мало важливо саме там зазначається про важливість підготовки молодих кадрів.

2.2. Адміністративний базис функціонування кіноіндустрії в Україні

В Україні сферу кінематографу регулюють: Міністерство культури України, Національний центр Олександра Довженка, Українська кіноакадемія, Державне агентство з питань кіно та Спілка кінематографістів України.

Дуже важливим аспектом того, щоб матеріальна допомога від держави була виконана, є правильне розпорядження коштами, а цим займаються уповноважені органи, які є відповідальними за те, щоб положення та приписи були виконані. Варто почати з того, які органи в Україні займаються питаннями кіно та що саме вони регулюють.

Міністерство культури України – яке здійснює регулювання в сфері кіно, займається матеріальною підтримку кінострічок. Існує рада з державної підтримки кінематографії, основними повноваження якої є проведення конкурсу кінопроектів, внаслідок якого переможці отримують державну допомогу відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2014 р. № 495.

Спілка кінематографістів України – організація, метою якої є сприяння розвитку українських екранних мистецтв як органічної складової національної та світової культури, участь у створенні концепцій розвитку та співпраці кіногалузі й телевідеопростору, захист творчо-професійних, авторських і соціальних прав членів Спілки. Діє відповідно до Закону України “Про професійних творчих працівників та творчі Спілки” № 52 від 01.10.2017.

Національний центр Олександра Довженка – державний фільмофонд України, аудіовізуальний архів, що забезпечує збереження, дослідження, популяризацію та реставрацію національної кіноспадщини. Займається тим, що вивчає, зберігає та популяризує кін продукти [12]. Створений відповідно до наказу Міністерства культури України № 511/94 від 1 листопада 1994 року «Про створення Національного центру Олександра Довженка в Києві».

Державне агентство з питань кіно — центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів

України через Міністра культури України. Державне агентство займається тим, що реалізує політику державу у сфері підтримки кінематографу, надає підтримку українському кіно і матеріальному значені, і в популяризації готового продукту. Створено згідно з Положенням про Державне агентство України з питань кіно, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2014 року № 277.

Основний вплив на появу кінострічок є Міністерство культури України та Державне агентство з питань кіно, адже ці два органи отримують фінансування на те, щоб допомагати кінорежисерам, утворенні ради, які вирішують на яке кіно виділяти державну допомогу. І досить не погано, що це питання вирішують люди, які знаються у цій справі, але дуже погано що кошти йдуть одразу в два органи через що виникає нелогічне регулювання коштами, ми вважаємо, що матеріальна підтримка має надходити до одного органу, а не ділити між декількома. Свій вплив має спілка кінематографістів України, яка допомагає кінотворцям, тобто передає досвід ми вважаємо, що професіоналів своєї справи потрібно поважати та виділити їх в дорадчий орган при Державному агентстві з питань кіно.

Підсумовуючи можна сказати, що всі органи діють з метою популяризації національного кіно та створення якісного кінопродукту. Проблемою є те, що органів, які займаються кіно контролем або виробництвом багато і тому складно проконтролювати їх діяльність.

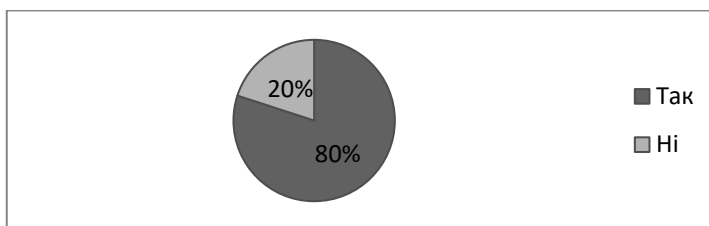
2.3. Соціологічне дослідження щодо питання популярності українських кінострічок

Громадянин України – кінцевий споживач кінопродукту. В момент, коли глядач заходить до кінозали починається головний момент задля якого працювали тисячі людей, сотні акторів, виправдовуються або ні сподівання тих, хто вклав гроші в цей проєкт.

Для оцінки діяльності кінотворців за підтримки державних ресурсів, потрібно було звернутися до глядачів. Для отримання інформації про думку

глядачів ми опитали громадян віком від 18 до 21 років. Кількість опитаних була 40 чол. Їм було поставлено 10 запитань:

1. Чи дивитись Ви українське кіно?

2. Скільки українських кінострічок Ви проглянули за останні роки?

За останній рік опитаними було переглянуто від 0 до 7 українських кінострічок серед яких: «Сторожова застава», «Скажене весілля», «Червоний», «Кіборги», «Тарас Бульба», «Слуга народу», «Я, Ти, Він, Вона», «Таємний щоденник Симона Петлюри», «Захар Беркут», «Тіні забутих предків».

Цікавим є те, що фільми історичні, про війну, про події на Сході України цікавлять більше чоловіків, тому, враховуючи дані соціологічного опитування, прихильність до українського кіно наразі на чоловічій стороні.

3. Чи знаєте Ви українських режисерів?

На жаль, обізнаних людей було дуже мало, тому більшість відповідей була Ахтем Сеїтаблаєв.

4. Чи були Ви задоволені якістю української кінострічки, якщо ні, то зазначте, що Вам не сподобалося?

Якістю кінострічки більшість була задоволена, але більшість опитуваних зазначали, що сюжет не видався цікавим для них.

5. Яка Ваша оцінка стану українського кіновиробництва?

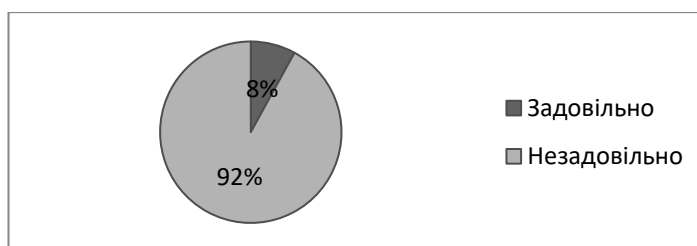
Оцінка опитуваних з приводу стану українського кіновиробництва починалась від «жахливо» до «на межі розквіту». Більшість опитуваних зазначили, що сподіваються переходу від «межі розквіту» до «розквіту».

6. Чого не вистачає для українського кіновиробництва?

Кожний опитуваний написав про фінансування та державну підтримку, якої не вистачає і навіть кінофестивалі для молодих режисерів не надто рятують

ситуацію. Дехто аргументував це тим, що дійсно якісні кінострічки були створені у співпраці з іноземними виробниками та інвесторами.

7. Чи вважаєте Ви, що внесення змін до Закону України "Про державну підтримку кінематографії в Україні" щодо державної субсидії для повернення частини кваліфікованих витрат, здійснених іноземним суб'єктом кінематографії при виробництві (створенні) фільму в Україні стануть дієвими та допоможуть розвитку кінематографу ?

Відповідь 92% була негативною, аргументуючи це тим, що у бюджеті не вистачає грошей на потреби громадян не те що на повернення відсотку для іноземних інвесторів. І лише 8 % поділили думку творців проєкту про заохочення іноземних інвесторів для України.

8. Як Ви оцінюєте на яку оцінку заслуговує український кіно продукт (від 0 до 10)?

Опитуваним була надана шкала від 0 до 10, на якій потрібно було відмітити на якій оцінці наразі стоїть український кінематограф на їх думку. У середньому це була відповідь 5, рідше особи писали 0, найвища оцінка виявилась 7. Що говорить про те, що українці не надто добре оцінюють діяльність кінотворців та органи, що регулюють їх діяльність.

9. Чи подобається Вам акторський склад українських стрічок?

Відповідь частіше була негативною, аргументували тим, що на екранах все ті ж обличчя та потрібне повне оновлення акторського складу.

10. Чи вірите Ви в розвиток українського кінематографа та зайняття достойного місця на міжнародній арені?

Відповідь здебільшого була позитивна, що вселяє віру в те, що українці готові ходити на кіно власної продукції.

Отже, висновком соціологічного опитування може бути те, що українці найбільше люблять дивитися історичні фільми та комедії. Опитувані зазначали, що на разі кіновиробництво знаходиться на початковому рівні розвитку, українців не влаштовує якість та склад акторів, всі бажають бачити нові обличчя та нові таланти. У середньому особам відомі до 7 українських кінострічок та декілька українських режисерів, це свідчить про те, що потрібно робити більше якісних стрічок, а також облаштовувати кінотеатри в яких глядачі будуть дізнаватись про нове кіно та режисерів. Багато хто з опитуваних висловив свої позитивні прогнози щодо української кіноіндустрії залишилось лише довести 20 відсоткам, що вони були не праві.

РОЗДІЛ 3. Проблеми, які перешкоджають розвитку кіноіндустрії та вдосконалення адміністративно-правового механізму

3.1. Проблеми кінематографу в Україні

Аналізуючи стан українського кінематографа, закордонний досвід та здобутки за останній час можна чітко виокремити проблеми, які наразі існують.

Перш за все, звертаємо увагу на невизначеність кінопродюсерів, які наразі працюють. Не зважаючи на те, що існують статистики жанрових вподобань українців, кінотворці все ще роблять помилки при виборі жанру, але експеримент іноді не вдається та втрачаються великі кошти.

Вважаємо, що серйозним поштовхом для знімання вітчизняного кіно, став закон про мовні квоти на телебаченні, Закон “Про внесення змін до деяких законів України щодо мови аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації” від 23.05.2017 згідно з яким 75% контенту на національних і регіональних каналах має бути україномовним.

Виникло питання: чим заповнити ефір, коли більшість сучасних російських серіалів і фільмів доведеться прибрати. Звичайно, створювати своє. І потенціал в Україні є, запевняє відомий актор, режисер і продюсер Віктор Андрієнко, який висловив думку про те, що десь 70% російського кіно було зроблено в Україні, українськими фахівцями. Тобто своє знімати почали, але втратили значну кількість глядачів, через те, що вони не можуть слухати звичні російськомовні фільми українською. Це значна проблема, але справа тільки в неякісній озвучці [17].

Інша проблема стосується кіностудій. Адже кіностудії є, виділяють кошти на ремонт та нові локації також є, але мало того, що більшу частину часу на цих локаціях знімають іноземні фільми так і на законодавчому рівні закріплений дозвіл для оренди цих кіностудій. Не один раз державні службовці висловлювали намір продати кіностудію імені Довженка та Одеську кіностудію з метою подальшої приватизації.

Продюсерка Іванна Дядюра радить шукати проблеми української кіноіндустрії ще й в кількості кінотеатрів і екранів в країні [18].

Та все ж, навіщо створювати фільми, якщо їх ніде показувати? В Україні на 200 тисяч громадян припадає 1 кінотеатр, що у 15 разів менше, ніж у Франції, й у 10 разів менше, ніж в інших європейських країнах. За даними Державної агенції з питань кіно, нині з 453 районних центрів тільки 76 мають робочі кінотеатри. На 28 504 сільських населених пунктів функціонує 2 071 стаціонарна кіноустановка (з них робочих – 630) та 92 пересувні відеопроєкційні комплекси [18].

Можна прослідкувати діяльність у нашому місті – Суми. У Сумах функціонує три кінотеатри :«Кінопалац Дружба», «Космос», «Планета Кіно». З трьох кінотеатрів, що діють найпопулярнішим є «Планета Кіно» через комфортні умови для глядачів. Опалення, якість озвучення, швидкість обслуговування це ті мінімальні фактори, які вибирає глядач. Місць в трьох залах на всіх охочих не вистачає, тому глядач вибирає між комфортним залом та рішенням не піти в кіно. Інші кінотеатри погано оснащені, не комфортні для перегляду, а за свої гроші,

люди хочуть комфорту та достойних умов. Ми вважаємо, що якщо існують приватизовані кінотеатри, то не має такого, що цей кінотеатр один на все місто, потрібно створювати конкурентоспроможний бізнес, а якщо приватні підприємці не витримують конкуренції, то втручання держави було б не зайвим.

Найголовніша проблема українського кіноринку, це навіть не відсутність грошей, вважає кіноекспертка Аксінья Куріна. Це відсутність кіно школи, адже якщо уявити гіпотетичну ситуацію, що ми засиплемо національне кіно грошима, дуже мала ймовірність, що ми отримаємо якісний продукт [18].

Отже, у кіноіндустрії безліч проблем, які тягнуть одна одну. Якщо ми отримуємо неякісний кіно продукт, то причина в недосвідчених працівників сфери кіно, грають одні й ті самі актори, малий бюджет, фільми не можуть окупитися через малу кількість кінотеатрів та помилку у виборі жанру, бо недостатньо знають свою публіку, а також відсутність матеріально-технічного оснащення. І проблеми не вирішуються, бо навіть якщо держава виділить декілька мільярдів на кіно ними не скористаються правильно.

3.2. Шляхи вирішення проблем кіноіндустрії в Україні

За роки незалежності, в Україні кілька разів намагалися провести зміни у сфері кіноіндустрії. Зокрема, було створено новий виконавчий орган – Державну агенцію з питань кіно постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державне агентство України з питань кіно» від 17 липня 2014 р. № 277, було прийнято Закон України «Про підтримку кінематографу» від 02.03.2017 р. № 20. Саме від цього закону українське кіно починає відлік, адже визначає захист авторського права та запобігання піратству, а також визначає умови спільного виробництва з іноземними країнами.

Аналізуючи проблеми даної сфери, зазначимо, що однією з базових є відсутність освічених професіоналів. На жаль, кожного року у кіно можна побачити одні й ті ж обличчя. Не вистачає кіношкіл, в якій би готували якісні кадри. З університетів кожного року випускається безліч студентів – акторів, але чомусь вони завжди програють досвідченим та знайомим вже всім акторам.

Важливою складовою є також модернізація матеріально-технічної бази кінематографії. В Україні з'явилося безліч приватних кіновідеостудій і навіть кілька потужних виробничих баз із сучасними великими павільйонами та численні сервісні підприємства, що забезпечують послугами технологічний процес виробництва і показу фільмів. Спроби приватизації Ялтинської та Одеської кіностудій не дали позитивних результатів. Необхідно якомога раціональніше розпорядитися набутиим у минулому державним майном, пристосувати його до нових умов господарювання [19].

Ми вважаємо за необхідне висловити думку про те, що в нас певна кількість органів, пов'язані з кіно, одні підпорядковані державі, інші підпорядковані Державному агентству з питань кіно і результатів від діяльності цих органів могло бути більше якби існував такий орган як Інститут кінематографії України. Ця установа повністю б ліквідувала органи, що існують, які пов'язані з діяльністю кіно окремо та підпорядкувало б їх собі (Схема 1).

У складі інституту б знаходилась кіношкола, а також рада діячів мистецтва, які б вирішували на яке кіно давати гроші. Так, ця рада вже існує у складі Міністерства культури України, але дуже багато запитань про те, хто є членами цієї ради, звісно це досвідчені люди, але було б доцільніше дати право вирішувати й молодому поколінню, яке кіно знімати. Це можливо при наданні квоти на отримання місця у цій раді, про квоту можна написати в законі. У цій Раді має бути не лише люди з великим досвідом, але представники української молоді – амбітні, талановиті, розумні, обізнані, вони краще знають, що потрібно громадянам нашої країни. У складі Ради має бути досвідчені, талановиті, сучасні представники кіноіндустрії. Тоді не буде питань, чому дали гроші жанру, який не окупається у нашій країні, тому що таких помилок не допустила б молодь.

Інститут кінематографії містив би центр продюсерів, які б займалися тим, що популяризували наше кіно на теренах нашої країни та за кордоном.

Держава надає кошти на розвиток кіно не тільки Державному агентству з питань кіно, а й Міністерству культури України. Звітування про використання кошти Державне агенство з питань кіно проводить кожного року, а про те, куди

витрачає Міністерство кошти досить не зрозуміло, хоча іноді перед показом фільму зазначається, що зроблено за підтримки Міністерства культури, проте скільки, куди і навіщо інформації немає. При існуванні Інституту кіно всі кошти надавалися б тільки Інституту кінематографії і про використання цих коштів звітували б кожного року, але ми вважаємо, що краще звітування про роботу – велика кількість українських фільмів у розкладі сеансів у кінотеатрах.

Інститут потрібен Україні для того аби гроші містились в одному місці, для того аби в його межах працювали знавці своєї праці та разом працювали задля однієї цілі. Інститут буде корисний і для кіно виробників, адже режисери зможуть приходити в одне місце зі своїми ідеями та там же знаходити партнерів для її реалізації. Ми не вважаємо, що ліквідація органів – найкраще, що можна запропонувати, ми вважаємо, що об'єднання всіх органів в один допоможе згуртувати сили для досягнення спільної мети – збільшення якісних кінострічок, якісна піар-компанія та пошук іноземних інвесторів. Тому пропонуємо здійснити такі перетворення органів у склад інституту (Схема 2).

Спілка кінематографістів перетворилась би на спілку робітників Інституту кінематографії України, бо люди, які знають свою справу та можуть допомагати іншим у підкоренні кіно простору в Україні мають працювати в цій інституції.

Отже, в наших реаліях потрібно боротися за успішне кіно в Україні, це можна зробити тільки при активній участі адміністративних ресурсів та всебічної допомоги держави. Зміни можуть відбутися, якщо систематизувати діяльність всіх органів та залучитися підтримкою людей, які мають досвід в цій галузі. Українці попри все вірять в становлення кіноіндустрії. Наші громадяни знають вітчизняне кіно та пишаються ним, адже за останні роки було реалізовано досить успішні кінопроекти, які мали успіх і серед наших громадян і на іноземних фестивалях також. Новий Інститут кінематографії має на меті зібрати всіх митців та професіоналів своєї справи в одній інституції задля досягнення однієї мети, а саме допомога режисерам створити кінострічку, реалізувати її, показати на міжнародних фестивалях та насолоджуватись нагородами та визнанням. Задля цього потрібно вирішувати низку проблем, які існують, але при

підтримці держави все можливо. Створення Інституту кінематографії в Україні може повністю змінити вектор розвитку кіноіндустрії в позитивну сторону.

ВИСНОВКИ

Історія українського кіно почалась ще з кінця 19 століття, тим самим пророкувавши необхідність розвитку цієї галузі. На теренах нашої країни розташовані кіностудії як державні так і приватні, мало того, Україні подаровані природні локації, які не потрібно ремонтувати або реставрувати. З далеких країн приїжджають до нас аби зняти мальовничі поля, ліса та гори.

Адміністративне – правове регулювання в Україні здійснює Міністерство культури України, Державна агенція з питань кіно, об'єднання у складі Співки кінематографістів України та Української кіноакадемії. Надавання грошової підтримки від держави не є централізованим, адже державну допомогу ділять Міністерство культури та Державна агенція з питань кіно. Є гостра потреба скоротити кількість організацій, які займаються питаннями кіно, а також централізувати державні дотації в один єдиний орган. Діяльність кіномитців базується на Законі «Про кінематографію» від 13.01.1998 № 22 від та Законі «Про державну підтримку кінематографу» від 02.03.2017 р. № 20. Законодавча база є досить ґрунтовною, визначає дефініції, органи, що контролюють процедуру надавання субсидій, захист прав на кіно продукт та деталі його реалізації. Недоліками в системі законодавства, яке регулює питання кіно є не визначена процедура для реалізації кіно режисерами-аматорами, підтримує приватизацію кіностудій, замість того аби їх реставрувати, а також визначає

систему повернення коштів іноземним виробникам, що є досить не вдалим рішенням при нинішньому стані економіки.

Серед українців безліч талановитих людей, акторів, сценаристів, продюсерів та режисерів. Також дуже багато тих, хто не знає про свій талант. Україні потрібні кіношколи, де б викладали майстри своєї справи, де б вчилися майбутні майстри своєї справи. А плодами їхньої творчості прославлялась би наша країна.

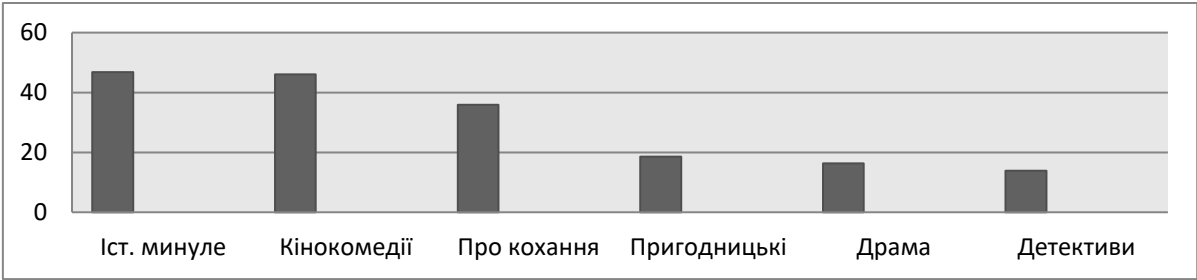
Проблеми, що виникли були зумовлені тим, що розвивати кіноіндустрію країна почала тільки декілька років тому. Під час створення кінопродукту були виявлені проблеми пов'язані з тим, що не вистачає матеріального та технічного забезпечення. Не вистачає кіноосвіти для діячів мистецтва. Існує проблема з тим, що питаннями кіно займаються багато органів, діяльність яких дуже важко прослідкувати та інші.

Тільки за підтримки держави у кіноіндустрії є шанс на відродження та розквіт. Нашою пропозицією після наукового дослідження є створити Інституту кінематографу. Створення нового Інституту кінематографу – це та реформа, акумулює всі органи, які існують. Інститут збере всіх митці, діячів, всіх талантів, середній вік учасників Ради з питань кіно має знизитися до 30 років. Ми вважаємо, що тільки реформування старих органів, освіта кіномитців, матеріальна підтримка кінематографу від держави зможуть вивести кіноіндустрію на новий рівень.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Діаграма 1. Найпопулярніші жанри кіно в Україні.

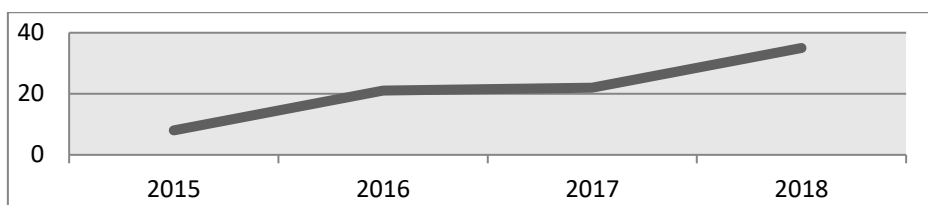

% глядачів, які надають перевагу жанру кіно

Джерело: складено автором на підставі дослідження Т. О. Анікіної [6].

Додаток 2

Діаграма 2. Кількість випущених українських кінофільмів в прокат.

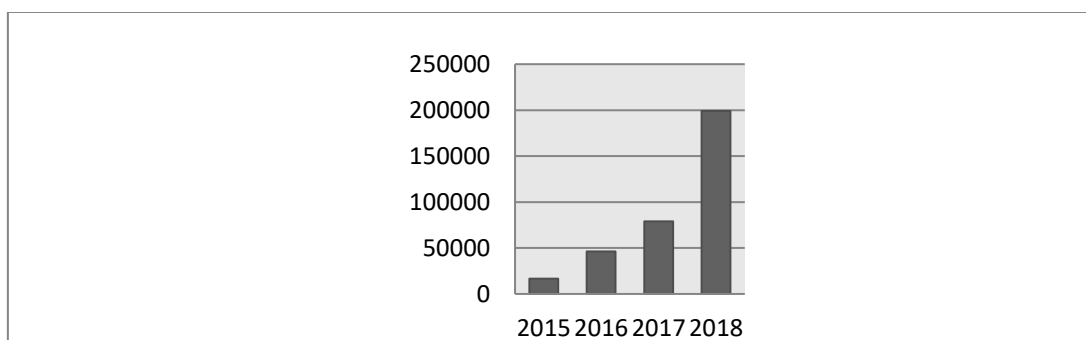

*кількість випущених фільмів

Джерело: складено автором на підставі звіту Державного агентства з питань кіно [6].

Додаток 3

Діаграма 3. Касові збори з 2015 по 2018 рр.

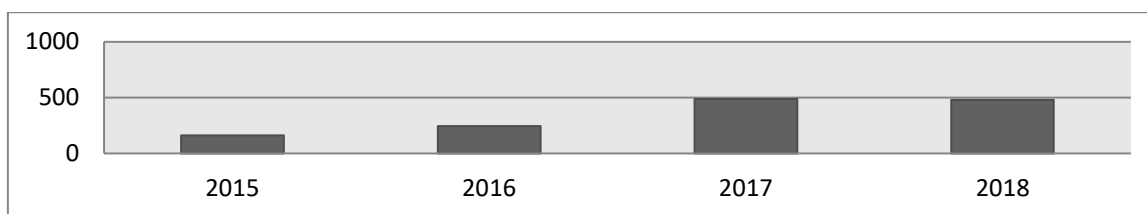

*кількість касових зборів

Джерело: складено автором на підставі звіту Державного агентства з питань кіно [6].

Додаток 4

Діаграма 4. Державні видатки у сферу кіно

*кількість бюджетних коштів

Джерело: складено автором на підставі звіту Державного агентства з питань кіно [6].

Додаток 5

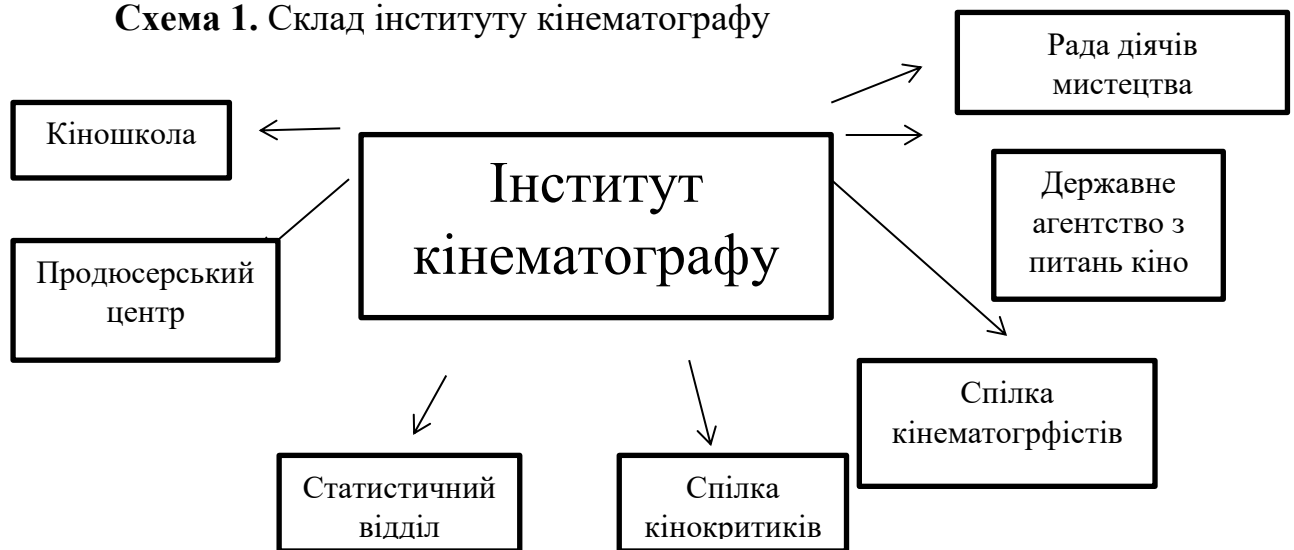
Таблиця 1. «Нагороди України на міжнародних кінофестивалях у 2018р.»

№	Назва фільму	Назва фестивалю	Нагорода
1.	Донбас	Індійський міжнародний кінофестиваль	«Найкращий фільм»
2.	Донбас	Каннський міжнародний фестиваль	Приз за найкращу режисерську роботу
3.	Гірська жінка на війні	Каннський міжнародний фестиваль	Приз за найкращу музику «Тижня критики»
4.	Штангіст	Варшавський міжнародний кінофестиваль	Гранпрі фестивалю і право поборотись за «Оскар» 2020-го року
5.	Коли падають дерева	Індійський міжнародний кінофестиваль	Приз за Найкращу жіночу роль
6.	Вулкан	Індійський міжнародний кінофестиваль	Спеціальна відзнака журі

Джерело: складено автором на підставі звіту Державного агентства з питань кіно [6].

Додаток 6

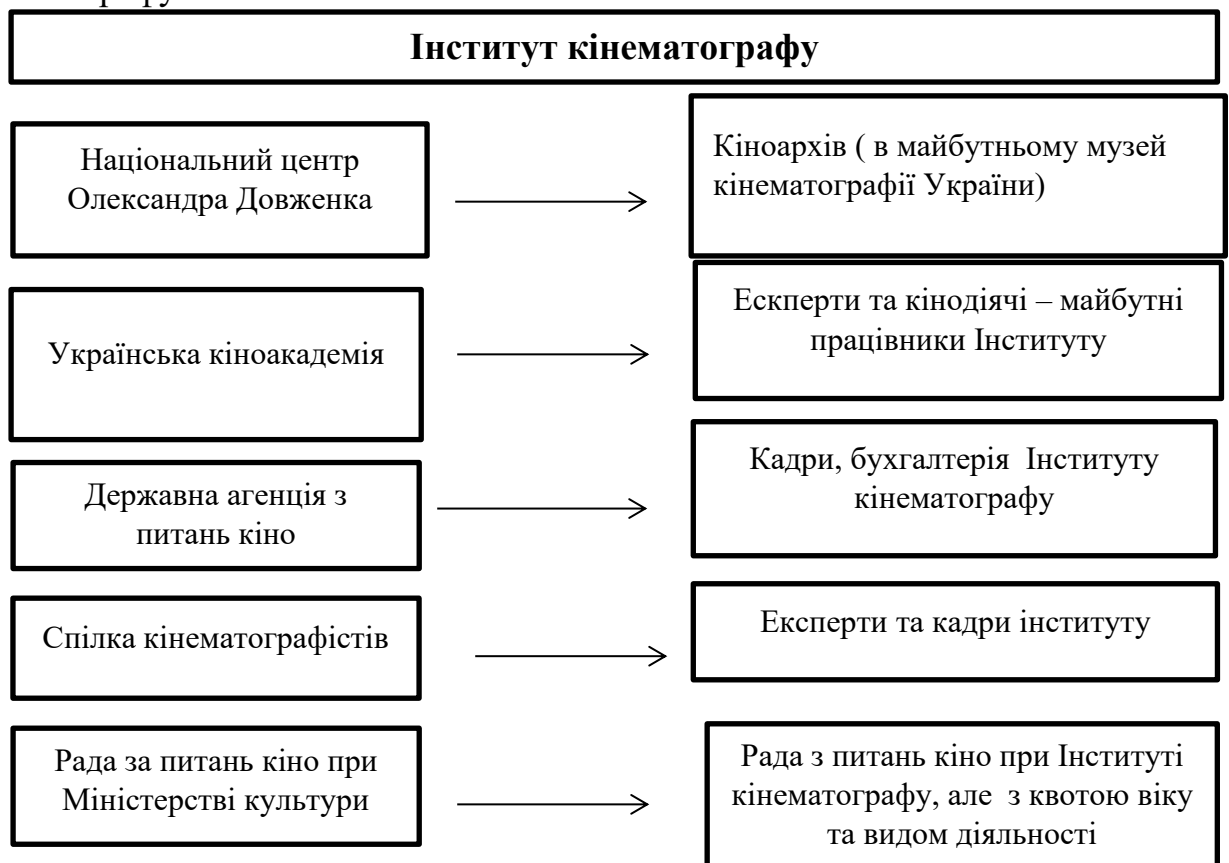
Схема 1. Склад інституту кінематографу

Джерело: складено автором

Додаток 7

Схема 2. Перетворення існуючих органів на органи у складі Інституту кінематографу

Джерело: складено автором.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Багале́й Д. И. История города Харькова за 250 лет его существования. 1655-1905 pp. Харків, 2004. 973 с.
2. Богорадова Ю. П. Розвиток українського кіно. *Укрінформ*. 2016. URL: https://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/2080510-rozvitok-ukrainskogo-kino-infografika.html (дата звернення 26.10.2019).
3. Історія створення Одеської кіностудії. *Офіційни сайт Одеської кіностудії*. 2008. URL: <https://www.odesafilmstudio.com.ua/uk/about/history> (дата звернення 14.10.2019).
4. Про Суспільне телебачення і радіомовлення України: Закон України від 17.04.2014 р. № 27/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1227-18> (дата звернення 02.12.2019).
5. Анікіна Т. О. Основні тенденції розвитку українського кінематографа на зламі XX–XXI століть. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2009. № 11. 329 с.
6. Звіт за результатами діяльності Державного агентства України з питань кіно у 2015-2018 році. *Державне агенство з питань кіно*. 2018. URL:

- http://dergkino.gov.ua/media/text/zvit_presentation_2018.pdf (дата звернення 05.12.2019).
7. Сліпченко К. Р. Чому українці (не) дивляться українське кіно. *Zaxid.net*. 2019. URL: https://zaxid.net/chomu_ukrayintsi_nedivlyatsya_ukrayinske_kino_n1476157 (дата звернення 05.12.2019).
 8. Кравчун О. С. Механізми державного регулювання інвестиційної діяльності в Україні. *Державне регулювання процесів економічного і соціального розвитку*. 2012. №3. С. 327.
 9. Моделі державного управління у сфері кінематографії. *Демократичне врядування*. 2013. №12. С. 4.
 10. Білокінь К. С. Досвід іноземних країн у відстоюванні вітчизняного кіно *КіноТеатр*. 2018. №4. С. 5–6.
 11. Кінематограф Турції. *Media Business Reports*. 2016. URL: <https://mrm.ua/ru/article/311> (дата звернення 03.12.2019).
 12. Історія Довженко-Центру. *Довженко-Центр*. 2016. URL: <http://www.dovzhenkocentre.org/about/> (дата звернення 04.12.2019).
 13. Про кінематографію: Закон України від 13.01.1998 р. № 22/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/9/98> (дата звернення 05.12.2019).
 14. Ілленко виступає проти приватизації кіностудії Довженка. *Укрінформ*. – 2017. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2305463-illenko-vistupae-proti-privatizacii-kinostudii-dovzenka.html> (дата звернення 29.11.2019).
 15. Скандальний проєкт закону про кіно: за і проти . *Укрінформ*. 2019. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2305463-illenko-vistupae-proti-privatizacii-kinostudii-dovzenka.html> (дата звернення 06.12.2019).
 16. Про державну підтримку кінематографу: Закон України від 23.0.2017 р. № 20/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1977-19> (дата звернення 05.12.2019).

17. Розвиток ринку українського кіно: проблеми і перспективи. *Телеканал TV5*. 2017. URL: <https://tv5.zp.ua/news/rozvitok-rinku-ukrayinskogo-kino-problemi-perspektivi/> (дата звернення 12.12.2019).
18. Чого бракує українському кіно? *RE:Форма*. 2016. URL: <https://rada.oporaua.org/novyny/reforma/11591-choho-brakuie-ukrainskomu-kino-reforma> (дата звернення 30.11.2019).
19. Українське кіно: все ті ж проблеми. *КіноТеатр*. 2018. URL: https://ktm.ukma.edu.ua/show_content.php?id=1136 (дата звернення 08.12.2019).
20. Жеребко О. П. Сучасний стан та тенденції розвитку українських телефільмів, *Національний центр театрального мистецтва ім.О.Курбаса*. 2017. №12. С. 18.
21. Бурнашов І. Ю. Український кіно прорив. 2015. URL: http://nplu.org/storage/files/Infocentr/Tematch_ogliadi/2015/2015_kino15.pdf (дата звернення 23.12.2019).
22. Національна стратегія розвитку кіноіндустрії України на 2015–2020 роки (проект) *Державне агентство України з питань кіно*. Київ, 2015. 22 с.
23. Гнатюк С. Л. Розвиток вітчизняного телевізійного кіновиробництва : проблеми та перспективи. 2014. URL: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/May08/14.htm> (дата звернення 04.12.2019).
24. Безклубенко С. Д. Українське кіно : начерк історії . Київ, 2004. 192 с.
25. Холодинська С. М. Кінематограф і телебачення – «поліфонічні» види мистецтва (естетико-художні особливості). *Вісник Маріупольського державного університету*. 2012. Вип. 4. С. 96–102.
26. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених на розвиток кінематографії та управління об'єктами державної власності у цій сфері. *Рахункова палата*. 2017. (дата звернення 04.12.2019).